

13-12-1976 = RÀDIO 4 17 anys!

MONTSERRAT MINOBIS

Per a un article de la revista *Annals* (del Col·legi de Periodistes) he hagut de revisar aquesta ja llarga trajectòria de Ràdio 4, que va néixer el dia de Santa Llúcia de l'any 1976. Amb disset anys, els mateixos que aquest diari, Ràdio 4 ha estat un instrument sòlid que ha ajudat a la reconstrucció i consolidació de la democràcia, primer; a la recuperació de les institucions perdudes des de la República, en segon lloc, i al procés de normalització lingüística i cultural del país, en tercer i darrer lloc.

Amb tot aquest enorme i gran bagatge, Ràdio 4 —immersa en la crisi ideològica i econòmica de "l'ens públic RTVE"— lluita per la seva supervivència (segons paraules del director general, aquesta està assegurada) i per poder-se mantenir dins els límits de la competitivitat radiofònica dels mitjans de comunicació catalanes i en català.

Però tot indica que això darrer no està gens clar, ja que, tot i tenir assegurada aquesta continuïtat, no se sap quins seran els recursos econòmics que la faran mantenir dins aquests límits, abans expressats, de competitivitat. Ni tampoc per què, tot i haver estat reconeguda la seva honesta i

professional trajectòria radiofònica, les persones que hi treballem ens sentim molt poc recolzades per allò que els polítics anomenen la "societat civil catalana"; i també tot, cal dir-ho, per aquells que tenen en les seves mans la possibilitat (entengui's el poder) de demanar —i exigir si convé— la continuïtat de Ràdio 4.

Cert que el Parlament de Catalunya ha demanat unànimament aquesta continuïtat; però això sol serveix de res?

Ens agradaria, als professionals d'aquesta emissora, veure —notar, millor dit— com la nostra projecció professional és recolzada pel país. Ja sabem que la memòria és fràgil i trencadissa: però voldríem notar com la presència de Ràdio 4 és encara imprescindible dins el marc de la llibertat d'expressió, la pluralitat informativa i en el procés de normalització lingüística.

En aquest sentit, ens fem la següent pregunta: ¿El país es pot permetre el luxe de perdre una emissora com Ràdio 4? Naturalment, hi sóc part interessada. Però, tot i així, i al marge d'aquest interès personal i professional, com a ciutadana —senzillament—, em crec en el deure de dir que NO.

15

Judicis contra espies

FERMÍN BOCOS

A partir del judici a l'últim cap dels espies de la desapareguda RDA, Marcus Wolf, l'articulista s'endinsa en diverses històries d'espies, com la que s'ha esdevingut en el nostre país al voltant del comte de Godó. Fer d'espia, afirma, és una tasca que la pedanteria ha batejat com a intel·ligència.

de l'espionatge.

La mateixa actualitat interior espanyola ofereix aquests dies un exemple altament significatiu en aquesta direcció. Em refereixo al penós assumpte de les presumptes escoltes telefòniques no autoritzades de què sembla que han estat víctimes diversos ciutadans relacionats o relacionables amb l'entorn empresarial de l'actual comte de Godó, famós empresari editor del nostre prestigiós col·lega *La Vanguardia*. Pel que ha transcendit del curs de les investigacions judicials, la presumpta xarxa nucleada per un antic cap (coronel) del Cid s'hauria lliurat a una orgia de bunyols digna dels episodis més graciosos protagonitzats per l'inspector Gadget.

Sense entrar en la qualificació de l'afer —tasca del fiscal que instrueix el cas—, ni tampoc en l'assenyalament de responsabilitats —missió del jutge—, sí que és a l'abast de la perplexitat una consideració d'un altre tipus. ¿Com és possible que hi hagi gent tan aparentment estúpida com per tenir interès en la vida interna d'un diari els millors i quotidians fruits del qual es poden conèixer cada dia comprant un exemplar de la tirada per la mòdica quantitat de vint duros? ¿Es pot parlar amb propietat d'intel·ligència —encara que sigui en pretèrit— en relació amb els individus que escometen aquest tipus d'empreses? Sincerament, em sembla que no. Més aviat

m'inclino a pensar tot al contrari. I no és un cas aïllat. Més aviat tendeix a ser la rutina, o la mitjana, d'aquesta mena d'empreses pròpies d'una activitat —l'espionatge— inoble sense paliatius quan s'exerceix d'acord amb les lleis pròpies del mercenari.

El cas descobert a mitges a Barcelona recorda altres històries d'espies que han passat en països veïns nostres. A França, el cas denominat *els Irlandesos* —una intriga ordida pel contraespionatge per semblar confusió entorn d'un episodi de la lluita antiterrorista— guarda curioses analogies amb l'*affaire* del carrer de Pelai.

A Alemanya mateix, fa uns anys, quan el Mur encara era el símbol de la confrontació oberta entre el món soviètic i Occident, l'antic ministre de Defensa alemany, Manfred Wörner (avui secretari general de l'OTAN), va ser víctima d'una maquinació que inventava episodis escabrosos de la seva vida personal encaminats a desacreditar a qui, ja llavors, se sabia que era probable candidat a ocupar el lloc de comandament a l'Aliança Atlàntica. També llavors l'inframón dels espies va generar contaminació, aprofitant-se de la ingenuïtat o l'excés de pressa d'alguns periodistes. Afortunadament, Wörner va sortir incòmode de la intriga, però no totes les víctimes de les trames dels espies poden dir el mateix.

En aquest apartat, potser la víctima (política) més sonada va ser, com es recordarà, el mateix canceller Willy Brandt, el secretari particular del qual —Walter Guillaume— va resultar ser un agent que treballava per a l'*altre costat*. El costat en què precisament es troba el nostre ja esmentat *Misha*. Marcus Wolf va aconseguir burlar tots els sistemes de control de biografies d'alts càrrecs practicats pel contraespionatge de la República Federal, obtenint així un dels seus més grans èxits professionals a costa de la carrera política de Brandt, l'home que per una d'aquestes ironies en què sol compleure's la història havia estat el pare de la denominada *ostpolitik*, o iniciativa d'acostament a l'URSS que perseguia el desbloqueig de les gèlides relacions que venien mantenint els dos blocs des de finals de la Segona Guerra Mundial. Brandt va pagar, políticament parlant, amb el coll, i Wolf va ser ascendit i fins i tot condecorat.

En el judici seguit dies enrere contra ell, sembla que va pesar en l'ànim del tribunal que el va jutjar l'evocació d'aquest conegut episodi de tan científica perfídia política. I també, a jutjar per la sentència, la preocupació dels jutges alemanys per la perversió intrínseca en què fonamenta l'espionatge el seu inquietant sistema de valors. En la persona de Marcus Wolf semblen haver volgut jutjar tots els que com ell han fet de la impositura una especialització, de la mentida una necessitat i de l'observació de les conductes alienes una penosíssima rutina. Una sentència, en suma, molt especial per al cas d'un home dedicat a una tasca també fora del comú. Un ofici que, d'altra banda, és tan antic com l'aventura de l'home, encara que no la seva manera més honorable de guanyar-se la vida.

Fermín Bocos és periodista

(Trad. Clara Sandaran)

BÚSTIA

Els mausoleus de Lenin i Franco

Sembla que a Moscou el Kremlin, a iniciativa de les autoritats reformistes (l'alcalde de Moscou i el patriarca de l'Església ortodoxa en serien els precursors) està estudiant un projecte que preveu el tancament del mausoleu de Lenin, pare de la Revolució Soviètica del 1917, el trasllat de la mòmia a Sant Petersburg i acabar amb tots els símbols comunistes.

D'altra banda, és evident que l'Estat espanyol i l'extinta URSS han viscut un procés que, encara que diferent, ha estat paral·lel, en el sentit que tots dos Estats tenien com a forma de govern durant la majoria de decennis del segle actual sengles antics règims dictatorials, l'un feixista i l'altre comunista, fins que els reformistes respectius anaren assumint el poder fins a imposar-se a aquells règims caducs.

Altrament, si bé, tal com aparenten, els reformistes russos volen eliminar els símbols que han sobreviscut a un passat quasi enterrat, no passa el mateix amb els reformistes espanyols, els quals segurament veuran molt assenyat, especialment la dreta, el que es proposa a Moscou.

Tanmateix, si els reformistes espanyols també estiguessin interessats a enterrar de debò l'herència feixista de la dictadura, es podrien plantejar seriosament la qüestió. Tal i com succeeix a Rússia amb el mausoleu de Lenin, podrien pensar en eliminar o reciclar, entre altres vestigis, un símbol tan emblemàtic del franquisme com és el mausoleu del dictador general Franco, o sia, el Valle de los Caidos. **Lluís Colomeda i Sastre. L'Escala (Alt Empordà).**